

Ciència a sa Dragonera 2026

Butlletí informatiu

Parc Natural de sa Dragonera

6

**Govern de les
Illes Balears**

Conselleria d'Agricultura,
Pesca i Medi Natural

**Consell de
Mallorca**

Continguts

AUS

Seguiment de la reproducció de la Baldriga cendrosa mediterrània (<i>Calonectris diomedea</i>)	1
Seguiment del falcó marí (<i>Falco eleonora</i>) al Parc Natural de sa Dragonera 2024	2
Seguiment del virot (<i>Puffinus mauretanicus</i>)	3
Estudi de la migració prenupcial al Parc Natural de sa Dragonera, 2025	4
Monitorització de la població de gavià de potes grogues 2025	5

RÈPTILS

Seguiment de la població de sargantana balear (<i>Podarcis lilfordi</i>)	6
Paràstis intestinals de la sargantana balear (<i>Podarcis lilfordi</i>) a sa Dragonera	7

INVERTEBRATS

The night shift: Unveiling the importance of nocturnal pollination for the Balearic flora	8
Monitorització i seguiment de la diversitat d'insectes en zones d'especial interès natural de les Balears mitjançant sistemes electrònics automàtics i sistemes convencionals	9

ECOLOGIA DE COMUNITATS

Estacionalitat dels paràmetres atmosfèrics de la cova de sa Font (o des Moro)	10

Seguiment de la reproducció de la Baldriga cendrosa mediterrània (*Calonectris diomedea*)

GEDA, IMEDEA (CSIC-UIB)
jm.igual@uib.es

Període

Del 20 de maig a l'1 d'agost i
del 25 al 30 de setembre 2025

Localització

Illot des Pantaleu

Baldriga cendrosa
(*Calonectris diomedea*)
Autoria: GEDA_IMEDEA

25 anys de seguiment

Recompte d'ocupació:
248 nius

Anellament i control:
193 individus
reproductors

La població es manté
estable

S'ha repetit el mateix protocol anual des del 2001 (25 anys de seguiment).

S'ha estimat una població reproductora mínima de 248 nius. La majoria dels garballons de l'illa han mort o estan gairebé secs, per la qual cosa diversos nius de baldriga que estaven sota aquest substrat no s'han ocupat enguany. No obstant això, la població total es manté estable, amb alguns nius nous en altres substrats.

S'han controlat o anellat 193 adults reproductors. No hi ha canvis en la supervivència anual dels reproductors.

L'èxit reproductor ha estat del 71 %, prop de la mitjana de tots els anys de seguiment. No s'han detectat efectes de depredadors (llevat d'alguna probable depredació de gavina de potes grogues). No hi ha indicis de presència de rata negra. Tampoc de presència de serp de ferradura.

Cens poblacional de falcó d'Elionor a sa Dragonera 2025

Jason Moss

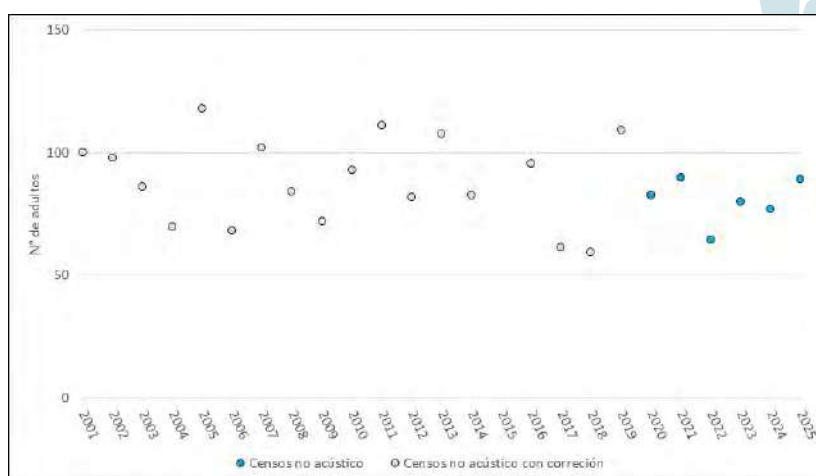
mossjason85@gmail.com

Període

Setembre 2025

Localització

Costes de sa Dragonera

Tendència poblacional del
falcó Elionor (2001-2025)

Autoria: Jason Moss

Recomptes d'adults del
falcó d'Elionor a les
zones de cria a sa
Dragonera: 89 individus.

Nova colònia a la costa
sud de sa Dragonera

Estat de conservació
favorable

Entre el 15 i el 19 de setembre del 2025 es varen fer cinc censos a totes les zones de cria de sa Dragonera, amb la col·laboració i el suport logístic de l'equip i l'embarcació del parc. La mitjana registrada va ser de 89 individus, la qual cosa representa un increment del 15,9 % respecte al valor obtingut el 2024 (76,8 individus), i reflecteix una estabilitat relativa en comparació amb la mitjana històrica (86,5 individus, període 2001-2024). En conjunt, aquests resultats indiquen un estat de conservació favorable de la població.

Així mateix, es constata l'expansió de les zones de cria, amb la localització d'un niu amb dos pollets de grans dimensions als penya-segats propers a cala en Bubú. De la mateixa manera, la formació recent d'una colònia als penya-segats de ses Fontanelles (al nord-est de cala Llebeig) confirma que l'espècie ha ocupat la costa sud de sa Dragonera i ha estat registrada per primera vegada.

Seguiment del virot (*Puffinus mauretanicus*)

GEDA, IMEDEA (CSIC-UIB)
 asanz@imedea.uib-csic.es

Període
 Març-juny 2025

Localització
 Cala Lledó, cala en Bubú

Virot (*Puffinus mauretanicus*)
 Autoria: GEDA IMEDEA CSIC-UIB

Prospecció i cens:
 34 nius ocupats

Augment del 24%
 respecte a 2024

Sa Dragonera acull una de les poblacions reproductores mundials més importants de virot (*Puffinus mauretanicus*). Des de l'any 2021 el nostre equip estudia anualment la dinàmica d'aquesta població als nius més accessibles de l'illa. En 2025 hem trobat 34 nius ocupats a les zones estudiades, un 24 % més que en 2024. Un 65 % de les parelles reproductores han tingut èxit i el seu pollet ha arribat a desenvolupar-se.

Les dades recollides el 2025 confirmen que la població de baldriga Balear, a les zones estudiades de Dragonera ,segueix creixent. L'èxit a la temporada 2025 és comparable i/o superior a l'estimat en altres colònies i es troba entre els valors registrats potencialment deguts a fluctuacions naturals.

Estudi de la migració prenupcial al Parc Natural de sa Dragonera, 2025

Manuel Suárez Verger
ornitologia@gobmallorca.com

Període

Del 25 d'abril fins al 5 de maig

Localització

Olivar darrera Cala Lledó

Ull de bou xiulador
(*Phylloscopus sibilatrix*)
Autoria: Ignacio Fenoll

Campanya d'estudi
de la migració
prenupcial d'aus

Durant la primavera de 2025 s'ha realitzat una campanya d'estudi de la migració prenupcial d'aus a l'illa de sa Dragonera. La campanya va començar dia 25 d'abril i va acabar dia 5 de maig de manera que se va fer feina a les pentades 24 i 25. Durant aquests dies s'han realitzat un total de 232 captures de 28 espècies d'aus diferents, de les quals 185 nous anellaments i 47 controls.

Monitorització de la població de gavià de potes grogues 2025

Giacomo Tavecchia, José Manuel Igual, Ana Sanz-Aguilar i Andreu Rotger
g.tavecchia@uib.es

Període
Abril de 2025

Localització
Camí cap al far de Llebeig

Gavià de potes grogues
(*Larus michahellis*)
Autoria: Jason Moss

Cens poblacional per
comprovar l'evolució
de la població i la
capacitat reproductora
de l'espècie

Captura d'animals
reproductors

Descens del 30%
respecte l'any 2024

Des del 2008 el Grup d'Ecologia i Demografia Animal de l'IMEDEA ha realitzat el seguiment de la població de gavià de potes grogues a la zona oest de l'illa.

A la parcel·la prop del far de Llebeig (3.37 ha) es varen estimar catorze nius, un descens del 30% en relació amb l'any anterior. Es varen mesurar 29 postes de dos ous i 22 de tres al llarg del camí cap a Llebeig. A les postes de tres ous el volum mitjà ha estat de 78 cm³, un valor lleugerament més gran que el de l'any 2024. Es varen capturar nou gavines reproductores, quatre de les quals es varen dotar d'un emissor GPS/GSM.

Seguiment de la població de sargantana balear

Grup d'Ecologia i Demografia Animal (GEDA; IMEDEA)
andreu.rotger@uib.cat

Període
Tardor de 2025

Localització
Ca's Garriguer i voltants

Sargantana balear (*Podarcis lilfordi*)
Autoria: Miquel Gomila

Seguiment de la
població de
sargantana balear: 799
in./ha

Bon estat de
conservació

Durant l'any 2025 s'ha dut a terme una nova campanya de seguiment de la població de la sargantana balear (*Podarcis lilfordi*) a l'illa de sa Dragonera. Les activitats de camp es van realitzar durant dos dies consecutius de setembre-octubre, combinant captura-recaptura amb trampes de caiguda i transectes lineals per a l'estimació de la densitat. En total, es van capturar 183 individus, que van ser mesurats, sexats i alliberats en el punt de captura.

L'anàlisi de densitat mitjançant el model de Distance sampling ha proporcionat per al 2025 una estimació de 779 individus per hectàrea (IC95%: 381–1592), inferior a la mitjana del període 2020–2024 (1.276 ind/ha) i coherent amb la lleugera davallada detectada des de 2023 (712 ind/ha). Tot i aquesta disminució, la població de Sa Dragonera manté densitats elevades i bon estat de conservació.

Es considera prioritari mantenir el seguiment anual per detectar possibles canvis demogràfics derivats de canvis ambientals o la introducció de depredadors.

Paràsits intestinals de la sargantana balear (*Podarcis lilfordi*) a sa Dragonera

Laura Baldo i Alexis Ribas

baldo.laura@ub.edu, aribas@ub.edu

Període

De març de 2025 a octubre de 2025

Localització

Diversos punts al llarg de l'illa

Identificació paràsits intestinals de la sargantana balear (*Podarcis lilfordi*)
Autoria: José de los Ríos Solera

Mostreig de femtes de la sargantana balear.

Estudi de dues espècies de paràstis intestinals.

S'han dut a terme diversos mostrejos per aprofundir en diferents aspectes dels paràsits intestinals de la sargantana balear. Les femtes recollides varen permetre aïllar i identificar adults i ous de dues espècies de nematodes intestinals: els oxiürs *Spauligodon caberae* i *Parapharyngodon lilfordii*, amb prevalences molt elevades a l'illa. Ambdós helmints són endèmics i exclusius del gènere *Podarcis* a les illes Balears, i ja havien estat detectats en altres illots dins l'àrea de distribució d'aquests rèptils a finals dels anys vuitanta. Les limitacions tècniques dels estudis inicials no permetien aprofundir en els aspectes genètics d'aquests paràsits.

Actualment, aquests nematodes s'estudien amb l'objectiu d'obtenir-ne el genoma complet, en el marc del projecte Catalan Biogenome Project (IEC-BG4-2024-7). Aquest treball ens permetrà comprendre millor els mecanismes d'interacció hoste-paràsit que s'han desenvolupat al llarg de la seva coevolució en aquest sistema insular.

The night shift: Unveiling the importance of nocturnal pollination for the Balearic flora

Marta Quitián Rodríguez
mquitian@imedea.uib-csic.es

Període

De març a juny del 2025

Localització

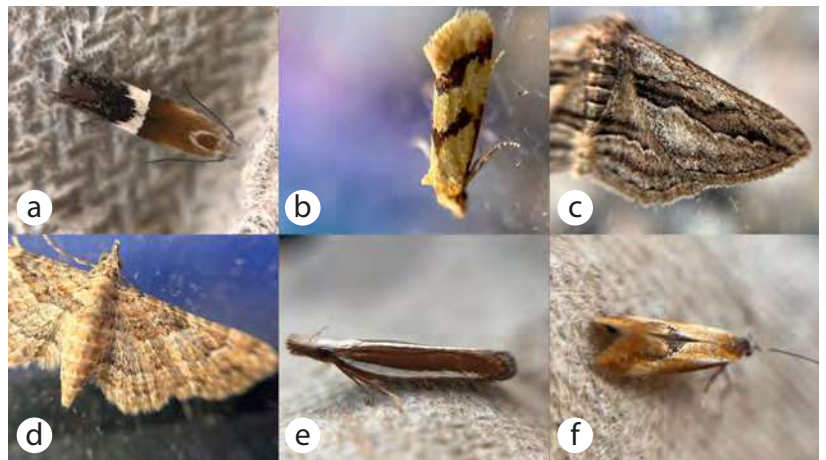
Cala Lladó, Punta des Calafats i Far de Tramuntana

Lepidòpters nocturns:

- a. *Gymnoscelis rufifasciata*
- b. *Syncopacma polychromella*
- c. *Dichomeris marginella*
- d. *Aethes bilbaensis*
- e. *Batia lunaris*
- f. *Menophra abruptaria*

Autoria:

Marta Quitián i Marta Guntiñas

Presa de dades
d'interaccions
planta-pol·linitzador
mitjançant càmeres
trampes (24h)

Identificació
d'espècies més
vulnerables davant la
contaminació
lumínica

L'objectiu del projecte és generar coneixement sobre la riquesa d'espècies de pol·linitzadors nocturns i diürns i el seu paper ecològic al Parc Natural de sa Dragonera, a través de dos punts clau: (1) seguiment de les interaccions planta-pol·linitzador diürnes i nocturnes; i (2) identificació d'espècies claus i/o espècies més vulnerables davant dels efectes de la contaminació lumínica.

El seguiment de la pol·linització i l'efecte de la contaminació lumínica estan pendent d'anàlisi. Durant el pic de floració es van realitzar 4 visites a l'illa on es van mostrejar, dia i nit, les xarxes d'interacció la qual cosa va donar com a resultat més de 17000 fotos. Actualment s'està desenvolupant i validant un processament automàtic de les fotos mitjançant IA.

Pel que fa a la diversitat de arnes nocturnes. Es van trobar 134 espècies de arnes a les trampes de llum, 46 són noves cites per a l'illa de sa Dragonera i d'aquestes 4 espècies noves cites per a Balears.

Monitorització i seguiment de la diversitat d'insectes en zones d'especial interès natural de les Balears mitjançant sistemes electrònics automàtics i sistemes convencionals

Dr. Miguel Ángel Miranda Chueca
ma.miranda@uib.es

Període
2024-2025

Localització
Collet de Tramuntana - coll de Tramuntana

Mostreig d'insectes amb trampa
Malaise i estació electrònica
IA-BIOVIEW
Autoria: Miguel Ángel Miranda

Mostreig d'insectes
amb mànega
entomològica i amb
trampa tipus Malaise

Mostreig no destructiu
d'insectes amb
estació electrònica
de fotografia

S'ha fet un seguiment de l'entomofauna del Parc Natural de sa Dragonera, mitjançant mostrejors convencionals i amb l'estació electrònica de fotografia del sistema IA-BIOVIEW.

De les captures convencionals, realitzades entre la primavera i la tardor de 2024 i la primavera de 2025, s'han obtingut un total de 1.232 exemplars, principalment insectes, amb predomini dels hemípters, dípters i himenòpters.

L'estació de seguiment d'insectes BIOVIEW-IA es va instal·lar el 27 de maig de 2024 a la localització 39.590411, 2.3322330 i fins ara ha registrat 23.812 imatges. De les imatges analitzades, 36 han resultat positives, amb identificació d'alguns dípters i himenòpters, mentre que 1.734 han estat negatives i 305 borroses. Aquests resultats coincideixen en gran part amb els exemplars observats al camp, tot i que no han capturat el grup majoritari, els hemípters.

Estacionalitat dels paràmetres atmosfèrics de la cova de sa Font

Joaquín Ginés Gracia (Societat Espeleològica Balear)
jginesgracia@yahoo.es

Període
D'abril a desembre de 2023

Localització
Cova de sa Font (o cova des Moro)

Medició de la concentració de diòxid de carboni de la cova de sa Font
Autoria: Ángel Ginés

Instal·lació de sensors per al registre continu de temperatura, CO₂ i O₂ durant el cicle anual corresponent a l'any 2023.

Es va registrar el cicle anual detallat dels paràmetres atmosfèrics de la cova, per establir-ne un model explicatiu de la dinàmica.

Les dades enregistrades manifesten una pujada molt notable de les concentracions de CO₂ durant la primavera i l'estiu, que arriben a valors superiors als 70.000 ppm de CO₂ fins ben entrada la tardor. El registre dels valors d'O₂ mostra una forta correlació inversa amb les concentracions de CO₂, i presenta valors mínims durant l'estiu, quan es registren concentracions d'O₂ inferiors al 14,5 %. Amb les arribades d'aire fred de la tardor, la cova deixa de ser un ambient atmosfèric confinat, de manera que a final de novembre de 2023 les concentracions de CO₂ baixaren de 60.000 a 2.000 ppm en tan sols tres jornades, i es renovà totalment l'aire de la cova tot l'hivern. Els registres de temperatura dins la cova i les dades meteorològiques mostren el seu comportament com a trampa d'aire fred que explica els valors elevats de CO₂ a l'estiu.

Segueix-nos a les xarxes socials!

parcdragonera@conselldemallorca.es

Tel. (+34) 971 007 742